

קצין בטיחות בתעבורה

נתוני המשרה
סוג תפקיד:
תפקיד חובה – סטטוטורי ¹ תפקיד חובה בהתאם למספר/סוג כלי הרכב שבבעלות הרשות.
תאריך עדכון:
25/5/2020
תיאור התפקיד:
ייעוד:
שמירה על בטיחות, תקינות ותחזוקה של צי כלי הרכב, פיקוח על כשירות הנוהגים והטמעת נושא הבטיחות בנהיגה ברשות המקומית.
תחומי אחריות:
<ol style="list-style-type: none"> 1. פיקוח על בטיחות ותחזוקה של כלי הרכב של הרשות המקומית. 2. פיקוח ובקרה על נהגים, המועסקים על ידי הרשות המקומית או הנוהגים ברכב שלה. 3. טיפול במכשירי טכוגרף של כלי רכב של הרשות, כמתחייב על פי הוראות הדין הקיים והנהלים. 4. פיקוח על מערך ההיסעים המתבצע על ידי קבלני המשנה. 5. פיקוח על עמידה בכללי הבטיחות של נהגים וכלי רכב המעבירים חומרים מסוכנים. 6. טיפול ביורוקרטי ותחזוקתי בכלי רכב של הרשות המעורבים בתאונות דרכים. 7. ביצוע פעולות לקידום נושא הבטיחות בדרכים ברשות המקומית.²
פירוט הביצועים והמשימות העיקריות, כנגזר מתחומי האחריות:
<ol style="list-style-type: none"> 1. פיקוח על בטיחות ותחזוקה של כלי הרכב של הרשות המקומית <ol style="list-style-type: none"> א. ניהול תיק רכב לכל רכב של הרשות המקומית, או המופעל על ידה. ב. פיקוח על תיקון התקלות בכלי רכב של הרשות המקומית. ג. מילוי טופס "רישום הודעות על ליקויים" בצי הרכב של הרשות.

¹ בהתאם לאמור בסעיף 579 לתקנות התעבורה תשכ"א-1961 (להלן: "תקנות התעבורה"): תפקיד חובה אם הרשות המקומית עונה על אחד מהתנאים הבאים:

- א. רשום על שמה/מפעילה/מנהלת לפחות 40 כלי רכב מהסוגים הבאים: רכב פרטי, רכב עבודה או רכב מסחרי שמשקלו הכולל המותר עד 3,500 ק"ג.
- ב. רשום על שמה/מפעילה/מנהלת לפחות 20 כלי רכב מהסוגים הבאים: אוטובוס, מונית, או רכב מסחרי שמשקלו הכולל המותר עולה על 3,500 ק"ג.
- ג. רשום על שמה/מפעילה/מנהלת לפחות 20 כלי רכב שחלקם מסוגים המנויים בס"ק 1 וחלקם מסוגים המנויים בס"ק 2 או סוגים אחרים.
- ד. רשות מקומית שבבעלותה אוטובוס.

² נושא זה באחריות קצין הבטיחות בתעבורה אם מונה ע"י ראש הרשות כמנהל מטה הבטיחות.

משרד הפנים
מינהל השלטון המקומי
אגף בכיר בקרת הון אנושי ברשויות המקומיות

- ד. שליחת כלי הרכב של הרשות לבדיקת תקינות וכשירויות תקופתיות (טיפולים יזומים), על פי הנחיות יצרן, סוג הרכב (לרבות כלי רכב מיוחדים), הוראות הרשות ועוד.
- ה. אישור הרכב לנסיעה לאחר ביצוע בדיקות.
- ו. וידוא רישום הביקורת וממצאיה על גבי "טופס ביקורת תקופתית/יזומה" לגבי כל רכב בנפרד, לאחר ביקורת תקופתית.
- ז. פיקוח על זיווד כלי הרכב של הרשות בציווד בטיחות (תיק עזרה ראשונה, מטפי כיבוי אש).
- ח. ניהול טבלת מעקב לתקפות רישיון כל רכב והביטוח שלו, והנחיית נהגים והנהלת הרשות לחידוש נדרש בהתאם.
- ט. פיקוח על ביצוע מבחני דרך לכלי הרכב של הרשות.
- י. מתן חוות דעת מקצועית על מוסכים, המועמדים להתקשרות עם הרשות.
- יא. בדיקות מדגמיות לשירותי הסעה שהרשות המקומית מבצעת התקשרות מולה.

2. פיקוח ובקרה על נהגים, המועסקים על ידי הרשות המקומית או הנוהגים ברכב שלה

- א. הכנת נהלי קליטת נהגים חדשים ברשות המקומית.
- ב. בחינת מועמדים לתפקידי נהגים ברשות, תוך בחינת עמידה בתקנות התעבורה ואימות המדדים הרלוונטיים לשמירה על בטיחות התחבורה (כגון רישיונות, קורסי נהיגה, ניסיון קודם, עריכת מבחן עיוני ומבחן מקצועי).
- ג. פתיחת תיק אישי לנהג שהתקבל לעבודה ברשות (כולל פרטיו, רישיונות, הצהרת בריאות, תוצאות המבחנים, הדרכות).
- ד. הנחיית נהג חדש ביום כניסתו לעבודה ברשות (לרבות הדרכה לגבי נהלי העבודה ברשות, כללי בטיחות וחוקי תנועה בזמן נהיגתו ברכב הרשות, תפעול הרכב, טפסים, רישיונות).
- ה. הדרכה תקופתית של הנהגים והנוהגים (בעלי התפקידים הנוהגים ברכב של הרשות מתוקף תפקידם), לצורך שמירה על כשירותם.
- ו. מעקב אחר תקינות הרישיונות וטפסי הצהרת בריאות של המורשים לנהוג ברכב (כגון בעלי קירבה ראשונה לבעלי תפקידים המחזיקים מתוקף תפקידם רכב של הרשות), לצורך בקרה על כשירותם.
- ז. ניהול תחום ההדרכה בנושא בטיחות לנהגי הרשות המקומית, לרבות הדרכה והנחיה של נהגי הרשות על ידי קורסים, השתלמויות, ימי עיון והדרכה אישית.
- ח. עדכון נהגי הרשות בנושאים הקשורים לבטיחות ולרכב.
- ט. פיקוח על שעות העבודה והמנוחה של נהגים מקצועיים, בהתאם להוראות תקנה 168 לתקנות התעבורה.
- י. פיקוח על מצבם הבריאותי של נהגי הרשות:
- וידוא חתימה של נהגי הרשות על תצהיר בריאות אחת לשנתיים.
  - טיפול בדיווחי נהגים ברשות על שינוי במצב בריאותם, או דיווחים על התנהגות של נהג המהווה סכנה בטיחותית.
  - דיווח להנהלת הרשות ולרופא מוסמך על ליקויים בריאותיים של הנהגים.

משרד הפנים
מינהל השלטון המקומי
אגף בכיר בקרת הון אנושי ברשויות המקומיות

<p>יא. מעקב אחר דיווחי נהגי הרשות בנושאים בטיחותיים (חריגה ממכסת שעות העבודה המותרות, תקלות ברכב, דו"ח אירוע לגבי תאונת דרכים).</p> <p>יב. ריכוז ומענה לפניית תושבים, העוסקות בשירותי ההיסעים (פנימיים וחיצוניים).</p> <p>יג. מתן מענה לתלונות מאזרחים על עבירות תנועה או התנהגות בלתי הולמת שבוצעו ע"י הנהגים ברכב הרשות, בין היתר באמצעות טיפול בנהגים:</p> <ul style="list-style-type: none"> • שליחת נהגים שעברו עבירות תנועה או שהיו מעורבים בתאונות דרכים להשתלמות ולהדרכה. • מתן התייחסות משמעתית לנהג הרשות שצבר עבירות תנועה רבות או חמורות.
<p>3. טיפול במכשירי טכוגרף של כלי רכב של הרשות, כמתחייב על פי הוראות הדין הקיים והנהלים</p>
<p>א. הנחיית נהגי הרשות, שבכלי הרכב שלהם מותקן טכוגרף, כיצד לטפל במכשיר.</p> <p>ב. איסוף דיסקיות הטכוגרף, בדיקתן ושמירתן בתום כל שבוע עבודה ומילוי טפסים רלוונטיים, בהתאם להוראות הדין הקיים והנהלים.</p> <p>ג. בדיקת מכשירי הטכוגרף ברשות ורישום תוצאות הבדיקה. בהתאם לכך החלפתם או כיוולם.</p> <p>ד. התרעה לנהגים אשר על פי דסקיות הטכוגרף מרבים לחרוג מהמהירות המותרת.</p> <p>ה. מסירת דסקיות הטכוגרף למשטרה או לבית המשפט (על פי דרישתם).</p>
<p>4. פיקוח על מערך ההיסעים המתבצע על ידי קבלני המשנה</p>
<p>א. אפיון צרכי הבטיחות בהכנת מכרזים לבחירת קבלני משנה בתחום ההסעות/ההובלות.</p> <p>ב. הוצאת מכתב תקופתי לקבלת אישור תקינות ובטיחות של כלי הרכב מקצין הבטיחות של קבלן המשנה.</p> <p>ג. פיקוח על תקפות האישורים של נהגי קבלני המשנה, כפי שהתקבלו מקציני הבטיחות של חברות קבלני המשנה.</p> <p>ד. בדיקת תקפות רישיונות כלי הרכב של קבלני המשנה.</p> <p>ה. הפעלת סנקציות כלפי קבלני המשנה אם חרגו מהתנאים שנקבעו במכרז, או עברו עבירות תנועה – לרבות עצירת חשבונות שהוגשו לתשלום.</p>
<p>5. פיקוח על עמידה בכללי הבטיחות של נהגים וכלי רכב המעבירים חומרים מסוכנים</p>
<p>א. פיקוח על הימצאות כל האישורים וההיתרים הנדרשים להובלת חומרים מסוכנים בכלי רכב של הרשות, בהתאם להוראות הדין והנהלים של הגורמים הרלוונטיים.</p> <p>ב. הכנת תיקי חירום לכלי הרכב המובילים חומרים מסוכנים, הכוללים מפרטים טכניים.</p> <p>ג. רישום תיק ייעודי/נפרד של כלי הרכב המובילים חומרים מסוכנים.</p> <p>ד. עדכון הנהגים והגורמים הרלוונטיים ברשות על שינויים בהיתרים (תפוגה, היתר נהג וכיו"ב).</p> <p>ה. הדרכה פנים-רשותית וחץ-רשותית לנהגים המובילים חומרים מסוכנים ברשות – הדרכה פרטנית וקורסים חיצוניים/מקצועיים.</p>

משרד הפנים
מינהל השלטון המקומי
אגף בכיר בקרת הון אנושי ברשויות המקומיות

<p>ו. הדרכת עובדים המטפלים בכלי רכב המובילים חומרים מסוכנים אודות אופני הטיפול.</p> <p>ז. ציוד כלי הרכב של הרשות המובילים חומרים מסוכנים בציוד ובאמצעים בטיחותיים מתאימים.</p> <p>ח. במקרים של תאונה או תקלה ברכב המוביל חומרים מסוכנים - ביצוע בדיקה ראשונית בשטח בו אירע האירוע בהתאם להוראות תיקי החירום, מיד עם קבלת ההודעה.</p> <p>ט. עדכון ותיאום בין הגורמים המטפלים באירוע תאונה או תקלה.</p>	
<p>6. טיפול ביוקורטי ותחזוקתי בכלי רכב של הרשות המעורבים בתאונות דרכים</p>	
<p>א. עדכון נהגי הרשות בחובות המוטלות עליהם בעת תאונה, על פי תקנות 144-146 לתקנות התעבורה.</p> <p>ב. הכנת נוהל פעולה במקרה של תאונה, והפצתו לנהגי הרשות המקומית.</p> <p>ג. רישום ותייעוד תאונה בה מעורב רכב של הרשות.</p> <p>ד. הפניית נהג שהיה מעורב בתאונה למילוי טופס "דו"ח תאונה", ובקרה על מילוי תקין של הטופס.</p> <p>ה. פירוט של התיקונים שבוצעו ברכב לאחר תאונה בתיק הרכב המתנהל ברשות.</p> <p>ו. אישור כשירות לתנועה לרכב שעבר תיקונים אחרי תאונה.</p> <p>ז. ביצוע תחקיר על נסיבות אירוע תאונת דרכים ברכב של הרשות.</p> <p>ח. דיווח לחברת הביטוח המבטחת את כלי הרכב של הרשות, והגשת התביעה לתיקון הנזקים ברכב.</p> <p>ט. רישום פרטי התאונה בה היה מעורב הנהג בעת נהיגה ברכב הרשות בתיקו האישי.</p>	
<p>7. קידום נושא הבטיחות בנהיגה ברשות המקומית</p>	
<p>א. הכנת תכנית עבודה בנושא בטיחות בנהיגה, הצגת התכנית ואישורה על ידי הגורמים הרלוונטיים.</p> <p>ב. תכנון תכנית הדרכה לכל נהגי הרשות וכנסים לכל נהגי הסעות (לרבות קבלני משנה), הצגת התכנית ואישורה על ידי הגורמים הרלוונטיים.</p>	
<p>מאפייני העשייה הייחודיים בתפקיד:</p>	
<p>א. עבודה בשעות לא שגרתיות.</p> <p>ב. נסיעות מרובות במסגרת התפקיד.</p> <p>ג. אחריות לחיי אדם.</p>	
<p>כפיפות:</p>	
<p>למנכ"ל או למנהל יחידת הרכב או התחבורה ברשות המקומית</p>	
<p>תנאים מקדימים למינוי לתפקיד</p>	
<p>השכלה:</p>	<p>12 שנות לימוד או תעודת בגרות מלאה.</p>
<p>קורסים והכשרות מקצועיות:</p>	<p>א. סיום קורס קציני בטיחות בתעבורה בהצלחה.</p>
<p>ידע והשכלה:</p>	

משרד הפנים
מינהל השלטון המקומי
אגף בכיר בקרת הון אנושי ברשויות המקומיות

<p>ב. תעודת סוג 2 במכונאות רכב מטעם משרד התמי"ת או מעבר קורס מכינה במערכות רכב טרום קורס קציני בטיחות בתעבורה</p> <p>ג. תעודת הסמכה בתוקף של קצין בטיחות בתעבורה שהונפקה ע"י משרד התעבורה</p>		
<p>רישיון נהיגה מדרגה c1 ומעלה. רצוי רישיון על אוטובוס.</p>	<p>תעודות ורישיונות:</p>	
<p>עברית ברמה גבוהה. שפות נוספות בהתאם לצורך</p>	<p>שפות:</p>	
<p>היכרות עם תוכנות ה-OFFICE.</p>	<p>יישומי מחשב:</p>	
	<p>לא נדרש.</p>	<p>רישום מקצועי:</p>
	<p>ארבע שנות ניסיון בתחום העיסוק הרלוונטי. ☒</p>	<p>ניסיון מקצועי:</p>
	<p>☒ לא נדרש.</p>	<p>ניסיון ניהולי:</p>
<p>היעדר הרשעות פליליות או תחבורתיות, בהתאם לתקנה 15ב לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961.</p>		<p>רישום פלילי:</p>

נספח א' - מכרז פנימי/פומבי לתפקיד קצין בטיחות בתעבורה

היחידה:	מנהל כללי.
תואר המשרה:	קצין בטיחות בתעבורה.
דרגת המשרה ודירוגה:	
היקף העסקה:	
סוג מכרז:	פנימי/פומבי.
תיאור תפקיד:	<p>שמירה על בטיחות, תקינות ותחזוקה של צי כלי הרכב, פיקוח על כשירות הנוהגים והטמעת נושא הבטיחות בנהיגה ברשות המקומית. עיקרי התפקיד:</p> <p>א. פיקוח על בטיחות ותחזוקה של כלי הרכב של הרשות המקומית.</p> <p>ב. פיקוח ובקרה על נהגים, המועסקים על ידי הרשות המקומית או הנוהגים ברכב שלה.</p> <p>ג. טיפול במכשירי טכוגרף של רכב הרשות, כמתחייב על פי הוראות הדין הקיים והנהלים.</p> <p>ד. פיקוח על מערך ההיסעים המתבצע בידי קבלני המשנה.</p> <p>ה. פיקוח על עמידה בכללי הבטיחות של נהגים וכלי רכב המעבירים חומרים מסוכנים.</p> <p>ו. טיפול ביורוקרטי ותחזוקתי בכלי רכב של הרשות המעורבים בתאונות דרכים.</p> <p>ז. ביצוע פעולות לקידום נושא הבטיחות בדרכים ברשות המקומית.³</p>
תנאי סף: ⁴	<p><u>השכלה ודרישות מקצועיות נוספות:</u></p> <p>☒ 12 שנות לימוד או תעודת בגרות מלאה.</p> <p>☒ סיום קורס קציני בטיחות בתעבורה בהצלחה.</p> <p>☒ תעודת סוג 2 במכונאות רכב מטעם משרד התמי"ת או מעבר קורס מכינה במערכות רכב טרום קורס קציני בטיחות בתעבורה</p> <p>☒ תעודת הסמכה בתוקף של קצין בטיחות בתעבורה שהונפקה ע"י משרד התחבורה</p> <p>☒ רישיון נהיגה מדרגה c1 ומעלה. רצוי רישיון על אוטובוס.</p>
	דרישות ניסיון

³ נושא זה באחריות קצין הבטיחות בתעבורה, אם מונה ע"י ראש הרשות כמנהל מטה הבטיחות.

⁴ בהתאם לאמור בתקנה (8)582 לתקנות התעבורה, על קצין בטיחות בתעבורה לעמוד בהצלחה במבחן אישיות.

משרד הפנים
מינהל השלטון המקומי
אגף בכיר בקרת הון אנושי ברשויות המקומיות

<p>ניסיון מקצועי - ארבע שנות ניסיון בתחום העיסוק הרלוונטי. א. ניסיון ניהולי – לא נדרש <u>דרישות נוספות</u> ☒ שפות - עברית ברמה גבוהה. שפות נוספות בהתאם לצורך ☒ יישומי מחשב - היכרות עם תוכנות ה-OFFICE. ☒ רישום פלילי - היעדר הרשעות פליליות או תחבורתיות, בהתאם לתקנה 15 לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • עבודה בשעות לא שגרתיות. • נסיעות במסגרת העבודה. • אחריות לחיי אדם. 	<p>מאפייני העשייה הייחודיים בתפקיד:</p>
<p>למנכ"ל או מנהל יחידת הרכב ברשות</p>	<p>כפיפות:</p>
<p>מועד פרסום המכרז: _____ בקשות למכרז יש להגיש עד יום: _____ טפסים להגשת הבקשות אפשר להשיג במשרדי הרשות המקומית בכתובת: _____ איש הקשר ברשות לעניין מכרז זה: _____, טלפון: _____ על החתום - ראש הרשות _____</p>	<p>מינהלה:</p>
<p>המכרז נכתב בלשון זכר, אך מופנה לגברים ולנשים כאחד.</p>	<p>הבהרה מגדרית:</p>

נספח ב' - קצין בטיחות בתעבורה - הוראות הדין הקיים וחוזרי מנכ"ל⁵

א. בהתאם לתקנה 580 לתקנות התעבורה, "בעל מפעל יעסיק במפעלו קצין בטיחות⁶ שיש לו רישיון נהיגה לסוגי הרכב המופעלים במפעלו, יעמוד לרשות המפעל בלבד ולא יעסוק במפעל בתפקיד אחר מלבד לתפקידו כקצין בטיחות, אלא באישור הרשות" [תקנות 580(א)-(ג) לתקנות התעבורה].

ב. בהתאם לאמור בתקנה 585 לתקנות התעבורה, תפקידי קצין הבטיחות כוללים:

- פיקוח אחר הנהגים המועסקים על ידי המפעל או הנוהגים ברכבו, לעניין:
    - ✓ מילוי הוראות פקודת התעבורה והתקנות מכוחה (להלן: "דיני התעבורה") [תקנה 585(א)(1) לתקנות התעבורה].
    - ✓ מצבם הבריאותי [תקנה 585(א)(4) לתקנות התעבורה].
    - ✓ העברת הדרכות והמלצה על מעבר השתלמויות בענייני נהיגה, טעינה, פריקה, טיפול ברכב ודיני תעבורה [תקנות 585(א)(5) ו- (6) לתקנות התעבורה].
  - פיקוח אחר מילוי הוראות דיני התעבורה וכל דין הנוגע לבטיחות עוברי דרך ותקינותו של רכב המפעל [תקנות 585(א)(2) ו- (3) לתקנות התעבורה].
  - הנהגת סדרי בטיחות לעניין בטיחות הנהגים ורכב המפעל [תקנה 585(א)(6) לתקנות התעבורה].
  - הגשת דו"ח לבעל המפעל, המפרט את אופן מילוי תפקידו [תקנה 585(א)(7) לתקנות התעבורה].
  - ניהול רישום שוטף באשר לרכב הרשות ולנהגיו [תקנה 585(א)(8) לתקנות התעבורה].
  - סמכויות קצין הבטיחות לאסור/להתנות שימוש ברכב, על מנת שלא יפגע בבטיחות התנועה, בכפוף למשלוח הודעת איסור שימוש לרשות הרישוי [תקנות 586(א) ו- (ב) לתקנות התעבורה].
- ג. קצין הבטיחות יודיע בכתב לבעל המפעל על כל ליקוי ברכב, בעבודות הנהגים ובבריאותם, העלול לסכן את בטיחות התנועה ([תקנה 587 לתקנות התעבורה]).

⁵ יובהר כי נספח זה מהווה כלי עזר, שאינו מחליף הנחיות נוספות המתפרסמות ביחס לאותו תפקיד, בין אם על ידי משרד הפנים ובין אם על ידי המשרד המקצועי הרלוונטי או כל גוף מקצועי רלוונטי אחר.

⁶ כמוגדר בתקנה 579 לתקנות התעבורה:

"מפעלי" - לרבות רשות מקומית, בהתאם למספר וסוג כלי הרכב בשימושה;

"קצין בטיחות" - אדם שהרשות הסמיכה אותו לקצין בטיחות, לפי חלק זה בכתב הסמכה;

"הרשות" - מי שנתמנה על ידי שר התחבורה בהודעה ברשומות לעניין חלק זה, כולו או מקצתו;

"כתב הסמכה" - תעודה הניתנת לקצין בטיחות שהוסמך על ידי הרשות, בכפוף לאמור בתקנות 582-584.

ד. קצין הבטיחות ידווח לרשות ולרופא מוסמך על כל ליקוי בריאותי של הנהגים, אם בעל המפעל לא ביצע את הדיווח בעצמו, בהתאם לתקנה 587 לתקנות התעבורה.

ה. קצין הבטיחות יקיים את הוראות הרשות וייתייצב בפניה, לצורך בירור כל עניין, במקום ובמועד לפי קביעתה [תקנה 587 ג (א) עד (ג) לתקנות התעבורה].

חוזרי מנכ"ל:

☒ חוזר מנכ"ל מס' 4/2011. תואר אקדמי למשרות ניהול.

☒ חוזר מנכ"ל 1/2014. פרסום חדש – קובץ ניתוח עיסוקים ותיאורי התפקידים בשלטון המקומי.